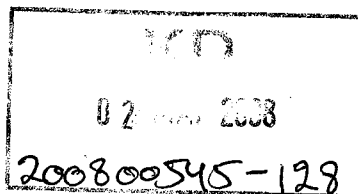

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OsloDeres ref.:
200800545-/KOEVår ref.:
2008/545+7/JHLa

Direkte innvalg:

Trondheim
2008-04-29**Innstillingen fra Stjernø-utvalget NOU 2008:3 Sett under ett - Høring**

Vi viser til departementets oversendelse 2008-01-28 hvor det bes om våre synspunkter på utredningen NOU 3:2008 "Sett under ett".

Utvalget medlem Marianne Harg mener at "hovedutfordringene for de høyere utdanningsinstitusjonene i Norge, som er å sikre kvalitativt gode og relevante utdanninger og flere fremragende forskningsmiljøer, best møtes ved å understøtte institusjonenes og fagmiljøenes evne til å realisere egne strategier for faglig utvikling." Vi deler dette syn. Vi mener at det har ligget til grunn for utviklingen av de fleste sterke universitetsmiljøer i verden. Harg påpeker: "Tunge administrative og organisatoriske endringer som ikke er begrunnet i institusjonenes faglige virksomhet, og som ikke oppfattes å gi faglig merverdi for utdanning og forskning, vil slite på organisasjoner som fremover har store utfordringer med tanke på rekruttering og kvalitetsheving." Vi tror hun har helt rett i dette, og vi mener at de seneste års omorganisering av UoH-sektoren viser en slik utvikling. Erfaringene viser at faglige synergier i liten grad lar seg organisere frem. De kommer ut fra felles faglige strategier og mål.

Utvalget har gjennom utredningen gjort en grundig analyse av universitets- og høyskolesektoren (UoH-sektoren) som helhet. Etter vårt syn blir analysen ufullstendig når instituttsektoren ikke er inkludert i mandatet, hverken som analyseobjekt eller som randbetingelse. Forskningsinstituttene er en vesentlig del av den norske kunnskapsallmenning, slik departementet selv har beskrevet det i siste forskningsmelding "Vilje til forskning". Mange av instituttene har et samarbeid med et universitet eller en høyskole. SINTEF har ert meget nært samarbeid med både NTNU og UiO, og vi ser at det er der hvor samarbeidet er best at begge parter har sine sterkeste fagområder. Vår faglige utvikling, og med det vår evne til å betjene norsk næringsliv og forvaltning, er derfor kritisk avhengig av at våre samarbeidspartnere har vilkår som muliggjør faglig utvikling. Vi mener også at det er viktig at instituttene er uavhengige institusjoner slik at samarbeidet baseres på likeverdighet. Vi vil også fremheve instituttenes rolle som i utdanning av forskere. Dette har vi tidligere gjort rede for i et eget brev til departementet.

Vi er enige i utvalgets analyse av UoH-sektorens uheldige fragmentering og at det beklageligvis ikke finnes en politisk strategi som kan føre sektoren ut av dette uføret. Vi tror imidlertid ikke at dette lar seg løse ved sammenslåing på tvers eller ved å samle i store og uoversiktlige enheter. Vi er imidlertid enig i utvalgets konklusjon om at eventuelle fusjoner må skje ut fra hva de enkelte institusjoner mener er riktig.

Vår nærmeste samarbeidspartner, NTNU, har som mål å bli internasjonalt fremragende. Innenfor enkeltstående områder er universitetet allerede ledende, men det er langt frem til at målet er nådd for et flertall av fagområdene. Vi tror at en omfattende fusjonsprosess, hvor ulike kulturer skal forenes med bibehold av geografisk avstand, vil bli meget krevende og trolig ødelegge universitetets muligheter for å nå sitt mål. Vi ønsker derfor at NTNU, som landets eneste universitet for naturvitenskap og teknologi i full bredde, gis anledning til å utvikle seg innenfor det mandat og den profil det har i dag. Utfordringen ligger i å utvikle sterke og robuste fagmiljøer. Vi har mer tro på sterke fagmiljøer enn på store institusjoner for å sikre nasjonens fremtid som en ledende kunnskapsnasjon.

To av de vellykkede virkemidler for faglig utvikling er Sentre for fremragende forskning (SFF) og Sentre for forskningsdrevet innovasjon (SFI). Disse har gitt solide plattformer for avansert grunnleggende og anvendt forskning. Flere av disse sentra spenner over flere institusjoner og er gode eksempler på at fagmiljøer med felles ambisjoner finner sammen uten sterke organisatoriske virkemidler. Vi mener at disse ordningene må styrkes, samtidig som det legges mer vekt på å integrere slike sentra i moderorganisasjonene.

Innenfor naturvitenskap og teknologi er tilgangen til gode og tidsmessige laboratorier av vesentlig betydning. For å opprettholde og videreutvikle den sterke stilling Norge har innenfor enkelte områder, er det viktig at den forskningsmessige infrastruktur styrkes. Vi peker her på de initiativ SINTEF har bidratt til, spesielt det teknologiløft som ble presentert ved NHOs konferanse i januar, i samarbeid med NTNU, UiO, Forskningsrådet og NHO. I en utbygging av infrastruktur ligger også en mulighet til å fremme samarbeid og klar oppgavedeling.

Norge skal være en kunnskapsnasjon med en høyt utdannet befolkning. I dette bildet vil det være behov for et bredt spekter av utdannelser og en arbeidsdeling mellom de ulike aktører i utdanningssystemet. Høgskolene har sitt tyngdepunkt i korte profesjonsutdanninger på bachelornivå og universitetene innenfor master- og doktorutdanning. Det vil i fremtiden være behov for begge. Vi mener at man bør bygge videre på den institusjonelle struktur som i dag finnes, men legge vekt på den enkelte institusjons mulighet til å få en klar rolle innenfor det samlede UoH-system i en dialog med Kunnskapsdepartementet. Vi har, som påpekt, liten tro på at dette løses bedre gjennom mer eller mindre påtvungne strukturelle endringer.

I en samlet vurdering av utredningen finner vi flere gode enkelttiltak, som f.eks. å styrke finansieringen til UoH-sektoren og å innføre en mer langsiktig finansiering. Ikke minst det siste er av stor betydning. Oppbygging både av fagmiljøer og infrastruktur krever lang tid og forutsigbare rammevilkår. Vi vil gjerne her påpeke at det samme gjelder for instituttsektoren.

Harg påpeker i sin særuttalelse betydningen av en styrket dialog mellom UoH-sektoren og de politiske myndigheter som eiere. Vi tror dette er viktig. Hver enkelt institusjon må finne sin profil innenfor en nasjonal strategi.

SINTEF er opptatt av at den norske UoH-sektoren gis muligheter til å utvikle seg mot de høye mål som er satt, både overordnet, i f eks forskningsmeldingen, og av den enkelte institusjon. Vi mener at utvalgsmedlem Hargs forslag her gir det beste utgangspunkt, og vi gir det vår fulle støtte.

Med vennlig hilsen
SINTEF

Unni Steinsmo
Konsernsjef

Kopi:
Nærings- og handelsdepartementet
Olje- og energidepartementet